

Recensie: Peter Vermeulen

Huug Stam: **'De Carnavalszoon. Leven met mijn manisch-depressiviteit'** Uitgeverij Boekscout, Soest 2014. ISBN: 9789088346972 (Bipolaire stoornis/Manische depressiviteit/Psychiatrie/ ED/1) Zie ook www.boekscout.nl

Soort boek/ziekte/stijl: De auteur beschrijft zijn leven vanaf zijn zestiende tot zijn zesenvestigste levensjaar, waarvan dertig gekleurd door zijn aanleg voor manisch-depressiviteit. Aan het eind ervan maakt hij de balans op. Hij beschrijft bepaalde fasen waarin sprake is van ernstige terugval en stemmingswisselingen. Het boek is niet bedoeld 'als een pleidooi om alles maar zelf uit te dokteren, het is een pleidooi om niet alles door anderen te laten uitdokteren.' Aantal pagina's: 181.

Over de auteur: Huug Stam is opgeleid aan de Hogere Agrarische School en werkte o.a. bij een regionaal kantoor van het ministerie en Agricare. Als hij deels wordt afgekeurd gaat hij werken als chauffeur op een taxibusje. Verder is hij betrokken bij natuurorganisaties en heeft twee zoons uit een relatie met Esther.

Beschrijving:

Bij het zien van de schokkende beelden op televisie van kindertjes in Biafra gaat Huug zelf ook minder eten. Dat beangstigt zijn ouders en via de huisarts komt hij op zestienjarige leeftijd in het ziekenhuis terecht en vervolgens in de isoleercel. Op een onaangename wijze maakt hij kennis met de psychiatrische zorg. Zijn leven kent daarna veel ups en downs. Een paar maal wordt hij zelfs gedwongen opgenomen.

Een psychiater in het ziekenhuis laat hij over zijn gezondheidssituatie weten dat de opname op 16-jarige leeftijd hem zeer veel leed heeft bezorgd met als gevolg argwaan, angst, woede ten opzichte van de mensen die hem toen 'behandeld' hebben.

Uiteindelijk komt hij in de Ziektewet terecht vanwege 'een zwaarwegende stemmingsstoornis die wordt gekenmerkt door extreme stemmingsveranderingen naar zowel de depressieve als de manisch (ontremde) kant met een afwisselend en recidiverend karakter.'

In het laatste hoofdstuk 'De Balans' licht hij de episodische, zoals hij zijn herkenbare perioden van terugval noemt, nog eens duidelijk toe. Zo laat hij weten dat, 'behalve verslaglegging, ook lichamelijke arbeid een manier is om het roer enigszins recht te houden'. In de toekomst hoopt hij zelf te kunnen bepalen welke soort hulp nodig is en wanneer die mag worden ingezet.

Wat viel op:

Het lijkt een bizar gegeven dat iemand op jonge leeftijd in de isoleercel terecht komt en zijn kwetsbaarheid alleen maar ziet toenemen. Er bestond al een vermoeden dat Huug leed aan een stoornis, maar dat hij op jonge leeftijd zo liefdeloos in de isoleercel wordt geplaatst, zou iedereen gek maken. Het moet deze shock-ervaring zijn geweest die de aanleg voor zijn stoornis heeft aangewakkerd.

Door terugblikken, dagboekantekeningen en geciteerde brieven van betrokkenen kom je als lezer intussen veel te weten over hoe hij zich manifesteert, over zijn plusminus perioden, hoe hij op anderen overkomt, het geheugenverlies en medicijngebruik. Het is eigenlijk heel bijzonder dat hij zich zo bewust is van zijn gedrag en dat hij zich zo kwetsbaar opstelt. Het is wel nodig om je aandacht er goed bij te houden, maar dan wordt het voor een buitenstaander aardig duidelijk wat manisch-depressiviteit met een mens doet.

Citaten:

Pag. 45: 'Urenlang loop ik door de stad, ik ben ontzettend moe en zonder jas ik het ook erg koud. Om deze reden moet ik blijven lopen. Toch zak ik een paar keer in elkaar. Ik moet alert zijn niet gedwongen opgenomen te worden. Overal kan dit gevaar schuilen en daarom loop ik veel in achterafstraten, waar ik geen politie verwacht. Tenslotte herinner ik me het adres van Jos en zijn vriendin, vlak bij het kantoor van Agricare. 's Morgens vroeg, het is weekend, bel ik hen uit bed. Zij brengen me op temperatuur en willen me naar mijn kamer brengen. Zij zijn mijn redders in de nood.'

Pag. 58: 'De psychiater die mij op zestienjarige leeftijd behandelde, beschreef mijn probleem – in de verklaring die ik stiekem moest lezen – als een puberteitspsychose. Ik ging er vanuit dat het, evenals de puberteit, vanzelf zou overgaan. Maar ook die arts moet, omdat hij lithium voorschreef, toen al de juiste diagnose gesteld hebben.'

Pag. 138: 'Half augustus, een half jaar na het begin van de episode, start ik met het innemen van Priadel met als werkzame stof lithium of lithiumcarbonaat. Een belangrijk deel van mijn gezondheid wordt nu met een farmaceutisch hulpmiddel gereguleerd, iets waar ik lange tijd niet aan wilde. Het is een belangrijke stap voor mijn gesteldheid, voor nu en in de verdere toekomst.'

Meer informatie:

<http://www.vmdb.nl>